

Şugünki işiňi ertä goýma!

Category: Filosofiýa, Kitapcy, Psihologiya

написано kitapcy | 22 января, 2025

Şugünki işiňi ertä goýma!

ŞUGÜNKI IŞIÑI ERTÄ GOÝMA!

Taryhyň iň gadymy eýýamlaryndan bări hiç kimiň eýermän gelen ýörelgesi bar: Şugünki işiňi ertä goýma!

İş ertä goýlup başlansa, diňe özüňe däl, başgalara-da aýakbagy bolýar. Ýone köplenç işi edilip gutarmanka elimizdäki wagt guitarýar. ABŞ-nyň düýbüni tutujylaryň biri Benjamin Franklin "Sen işiňi ertä goýsaňam, wagt goýmaz" diýipdir.

Şereketlerde işlemek boýunça okadýan Rori Waden işgäriň gündे iki sagadyny işi bilen baglanyşsygy bolmadyk zatlara harç edýändigine ünsi çekýär. Ol işiňi soňa goýmagyň "gymmada düşyändigini we gornetin çykdaýjyly bolýandygyny" aýdýar.

Adamlar etjek işini etmän soňa goýmagyň hem özlerine, hem özgelere zyýan berýändigini bilibem näme üçin äwmezlige salýarka?

"Wagty hemmetaraplaýyn dolandırmak" kitabyňyň awtory Juli Morgensterniň aýtmagyna görä, munuň ilkinji sebäpleriniň biri adamlaryň işden ýaňa halys ýadamagydyr. Ykdysady çöküşlik başlandan bări şereketler işgärleriniň has täzelikçi, has dörediji we has öndüriji bolmagyň isleýär. Bu bolsa alda-baslyga getirýär. Aýratynam elektron poçtalar, feýzbuk we twitter ýaly internet serişdeleri ünsümizi gowşadýar.

Morgenstern elektron poçtadan gelen ähmiýetsiz haty jogaplamagyň az wagtlygam bolsa üstünlik gazanma duýgusyny berip bilyändiguni aýdýar.

"Häzirem etjek işini ertä goýýaňmy? Gynanmazdan iş oñarmagyň ýankitaby" atly kitabyň awtory, De Paul uniwersitetiniň psiologiyá boýunça professory Ýozef Ferrariniň pikiriçe, etjek işini ertä goýýanlar köplenç özgeleriň özi hakynda näme pikir edýändigine üns berýän kişiler. Ferrari bular ýaly adamlaryň aňynda "Şol işi etmesem maňa zat diýen bolmaz" diýen

pikiriň bardygyny aýdýar.

Etjek işini ertä goýýanlaryň baş duşmanlarynyň biri-de ediljek işiň has gowusyny isleýänligidir. Morgensterniň pikiriçe iň soňky pursata çenli garaşmak iş etmezlik üçin ynandyryjy bahanalary döretse-de, munuň üçin wagt ýeterlik tapylyp durmaýar.

"Başarnyk basgańcagy: Ýedi ädimde hakyky üstünligi gazańmak" atly kitabyň awtory Rori Waden "Iň işeňňir adamlar gowudan gowusyny islemekden zyýada öňe gitmäge ähmiýet berýär. Üstünlik gazańmagyň çylşyrymly zatdygyny unutmaň" diýip yazýar.

"Wagt ogrusy: Etjek işiňi ertä goýmak boýunça pelsepewi synaglar" kitabyny redaktirlän Utah uniwersitetiniň filosofiýa fakultetiniň dosenti Krisoula Anreounyň aýtmagyna görä, etjek işiňi ertä goýma endigi esasan uzak wagta çekyän meýilnamalarda duş gelýär.

Uzak wagta çekyän soňa goýmalaryň özümize diňe zyýandan başga zat bermeýändigine we muny özbaşdak etmeginiň hiç hili manysynyň ýokdugynyna güwä geçip bileris. Emma soňabaka bu äwmezeklik endige öwrülýär we ediljek bolunýan işem bitmän geçýär.

Andreou uzak wagtlyk meýilnamada äden her bir kiçijik ädimimize "simwoliki taýdan ähmiýet bermegi" maslahat berýär. Biziň bu tutumly maksadymzyň yzyndan özümüzü aşsamlyk nahary ýa-da massaž bilen höweslendirip bileris.

Morgenstern etjek işini soňa goýýan adamlaryň köplenç özünü günäli duýýandygyny, ýöne özüňi ýaramaz duýmagyň hiç zady çözmeýändigini aýdýar. Onuň pikiriçe soňa goýmalara iterýän ugurlary (meselem hat ýazma, iş etme ýa-da gatnaşyk saklama ýaly) seljerip, göz öňüne tutan maksadymza ýetmek üçin nähili ädim ätjegimizi kesgitlemeli.

Dowamly ünsümiziň sowulýan döwrebap ofisli taslamalary kiçi ädimlere bölmäge mätäçlik döredýär. Morgenstern "Uly meýilnamalary ýarym we iki sagat aralygynda, kiçi we gutaryp boljak etaplara bölmek gerek" diýýär. Ferrari käbir adamlara bähbitli bolýan wagty dolandırma taktikasynyň dowamly soňa goýmalara öwrenşen adamlaryň 20%-de peýda bermejegini öňe sürýär. Çünkü şeýle adamlar öýde, işde we şahsy durmuşunda,

ýagny durmuşyň her ugrunda etjek işini ertä goýýar. Ferrariniň "hroniki ertä goýujylar" diýip atlandyran bu adamlaryna wagty we durmuşy ele almagyň ýeke-täk ýoly, megerem, akyl ýetirijilik bejergisine gönükdirýän psihologa gatnamak gerek.

Fillis KORKKI.

Psihologiya